UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

30 Prima,ꝙ † nō pōt ualere,ut pactū,quia ratificatio, &
approbatio,quæ fuit gn̄alis,non extenditur ad id, qđ
de ſucceſſione bonorum fuit laudatū per ea,quæ uo-
luit Anto.in d.conſi.76.& ſupra latius dixi. Secundo
reſpondetur,quòd & ſi ualeret ut pactum, (quod ne-
gatur) tamen dico illud pactum eſſe nullum,ſi de per
ſe ut pactū principaliter conſideratur, quoniam ſi nō
ualet cum effectu, quando conſenſus accedit pacto
facto de futura ſucceſſione, ſeu per quod uotum ca-
ptandæ mortis inducitur, ut in d.l.fin.minus ualebit,
qn̄ pactum principaliter per ſe fieret,ut dicit gl. ibi in
uer.accommodauerit. Preterea huiuſmodi conſen-
ſus ratificationis,qui ut pactū cōſideratur d.l.2.in ca-
ſu noſtro dicit̄ eſſe reuocabilis per ꝯriam diſpoſitio-
nem accomodantis conſenſum,ut in d.l.fi. & ibi oēs
ſcrib.& latius ſupra dictum fuit. ¶Nō obſtat ſ'm prin
cipale fundamentū,ꝙ ſaltē arbiter in caſu noſtro po-
tuit incidenter pronunciare ſuper modo ſuccedēdi,
& ultra comprehenſa in compromiſſo per ea, q̄ in ſi-
mili. uoluit Roma.in d.Singul. 471. quia reſponderi
poteſt † illud eſſe uerum,qn̄ pactum, ſeu laudum de
31 futura ſucceſſione uiuentis eſſet tanquā ſequela ne-
ceſſaria,uel acceſſorium alterius ꝯ̃ctus ualidi,tunc.n.
ualeret,ut ex tex.in l.ſiquis ſeruum.ff.de act. empt.cū
aliis allegatis per gl.in d.l.ex eo inſtrumēto. C.de in-
util.ſtipul.quæ hoc dicit,& probat̄ in l.2. §. illud. il 1.
ff.de hære.uel actio.uend.ut eſt hæreditas pupillaris,
ſeu teſtamentū pupillare reſpectu teſtamenti patris,
q filio ſuo pupillariter ſubſtituit.§.liberis inſtit. de pu
pil.ſubſtit. Sed qn̄ fuit cōpromiſſum ſuper diuiſione
bonorum,& ſuper litibus quibuſcunq; , non uenit in
cōſequentiā neceſſariā,nec acceſſoriè,ꝙ laudetur ſu-
per modo ſuccedendi ſuper quo lis nulla fingi,aut ſi-
mulari poteſt,cum nemo de bonis uiuentis ſolicitus
eſſe debeat iuribus uulgaribus, & plenè habetur per
Ange.in d.conſ.66.& per Anto.in d.conſi.76. & benè
faciunt ea,quæ ponit Bar.in d.l.fin.in 1. lectura circa
fin.C.de pactis,qui aliter conſiderat neceſſariā conſe
quentiam,& ꝙ pactum ueniat in conſequentiā alte-
rius ꝯ̃ctus ualidi ad hoc,ut pactum de ſuccedendo ua
leat,quā ſumi poſſit in caſu noſtro,in quo nulla lis,&
nullus contractus præceſſit,in cuius conſequentiam
eſſet ſuper ſucceſſione bonorū inter ipſos fratres cō-
promittentes laudandū,ut ſupra,& de ſe patet. ¶Nō
obſtat tertio d.l.unica.C.ut actio ab hæred. & contra
hæred.cū nota.per gl.in d.l.hr̄ditas.& in d.l.fi.quia il-
te tex.loquit̄ in caſu,quo facta fuiſſet diſpoſitio, ſeu
promiſſio,cuius obligatio poſt mortē promittentis,
ſeu paciſcentis collata fuiſſe ita, ꝙ obligatio ab hære-
dibus inciperet,& hic nō eſt caſus noſter, quia nos lo
quimur,qn̄ conuentio,ſeu diſpoſitio ſuper ſucceſſio-
ne bonorū eſſet facta per uerba,quæ ſui natura potius
ſucceſſionē,quā actū inter uiuos denotant, ut latius
ſupra dictū fuit. ¶Non obſtat quartū fundamentū,
laudum non fuiſſe latū ſuper ſucceſſione uniuerſali,
ſed ſolū ſuper ſucceſſione quorundā bonorū particu
lariū,quia rn̄detur primo,ꝙ ipſi contrahentes, & ma
ximè Zannettus tēpore laudi,ac ēt mortis ſuæ nō ha-
buit alia bona,quā illa,de quibus in laudo, ergo lau-
dum debet cenſeri latū ſuper oībus bonis, & ſic ſuper
ſucceſſione uniuerſali,arg.eorū,quæ hn̄r per Bart. in
l.titia.§.imperator.ff.de leg.2.in penul.col.uerſi.q̄ro.
& in l.1.& in 2.C.de inoffic.donat. Secūdo reſponde-
32 tur, ꝙ † diſpoſitio d.l.fin. C. de pactis locum habet,
etiam ſi fiat pactum de rebus particularibus,dummo
do ſint notabilis quantitatis,ut in illo tex. ponderato
ut ſupra,nā hoc caſu ēt militat ratio ibi.in fin.uer.poſi
ta,item quia licet libera teſtandi facultas tolli non di
ceretur,tamen alia quoq; ratio militat,quia ſic poſſet
induci uotū captandæ mortis.d.l.fi.& ita ēt tenēt do-
cto.in d.l.ſtipulatio hoc modo maximè Alex.ī 6. col.
poſt Pet.de Ancha.& Imol.in rub.extra de teſt. in fin.
Præterea in caſu noſtro non pōt dici aliquod pactum
interueniſſe ex ratificatione gn̄aliter facta, qn̄ cū lau
dum non ualuerit ex defectu poteſtatis, ſeu notionis
arbitrorum,qui non potuerunt extra contenta in cō
promiſſo laudare,nō potuit etiam ualere ratificatio,
& conſenſus partium poſtea adhibitus non obſtanti-
bus quibuſcunq; clauſulis,& uerbis prægnantibus in
compromiſſo appoſitis per ea,quæ uoluit Anto. in di
ctis ſuis conſil. Ange.in d.conſi.66.& Abb. & Decius
poſt alios,quos allegat in d. c. examinata. de confir.
utili,uel inutili. Ladum igitur ipſo iure non ualebit,
& conſequenter nec conſenſus,ſeu ratificatio partiū,
& ideò nō poteſt dici aliquod pactū ſuper ſucceſſio-
ne bonorū factū fuiſſe,quia ſine conſenſu pactū,& cō
uentio eſſe non poteſt.l.1.ff.de pactis. Adde,ꝙ,ut di-
ctum eſt ſupra,ratificatio,& conſenſus generalis non
debet referri ad modū ſuccedendi, de quo in laudo,
ſed ad alia. ¶Non obſtat quinto loco, dū dicebatur,
doct.cōiter uideri tenere ſecundū Iaſ.in d.conſi.273.
ꝙ pactum futuræ ſucceſſionis reciprocum de iure ua
leat per plura & ab ipſis,& à me ſupra allegata, q̄a re-
33 ſpondetur † hoc falſum eſſe,nam contrarium proba-
tur in d.l.licet inter priuatos, vbi arguendo à ſpeciali
fauore militis,& pię cauſæ,prout docto.ibi illum tex.
extendunt,infertur,ꝙ ius cōe eſt in contrarium l. ius
ſingulare.ff.de legibus,ibi enim tex.vult pactum reci
procū de ſuccedendo fauore militū ualere, ergo con
trarium eſt regulariter,ueluti clarè. tex. ille inter pri-
uatos præſupponit: & in terminis hoc uoluit Bart. in
34 d.conſi.212. Præterea † pactum reciprocum, ſeu ſim
plex de futura ſucceſſione ualet, qn̄ ſapit naturam cō
tractus,ut qn̄ promiſſionis effectus,hoc eſt obligatio
poſt mortē confertur,& ita propriè loquuntur doct.
ſupra relati in quinto fundamento partis aduerſæ, nā
hoc modo expreſsè loquitur Oldr.in d.conſi.139.Io.
Andr.in addit.ad ſpecu.Ioan.de Imol.& Roma. in l.
acquilius.ff.de donat.& Alex.in multis conſ. ſupra al
legatis,& Iaſ.ēt in d.conſi.177. ut patet ex allegatis p
eum,quæ in hoc caſu loquūtur. Nos uerò loquimur,
qn̄ promiſſio,& diſpoſitio de ſuccedendo potius ſuc-
ceſſionem quandā,quam contractū ſaperet,ueluti ſu
pra fuit plenè declaratum. ¶Vltimo fundamento ap
paret reſponſum ex prædictis,ac etiam ex iis,quæ po-
nit Curtius iunior in d.cōſ.15.ex cuius uerbis oīa ferè
in contrariū facientia tolli vn̄r.Et cū alij aduocati plu
rima ad propoſitū huius ꝯſultationis optimè, & pul-
cherrimè deduxerint,ulterius nō inſiſto. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Conditio poteſtatiua debet adimpleri, cum primum potuit, & non adimplēs,cū primū potuit,cenſetur in mora conſtitutus ita,ut il lā poſtea purgare nequeat: & quomodo hoc procedat.num.15.*
2 *Solutio facta ſimpliciter,& nulla cauſa expreſſa cenſetur facta ex cauſa debiti pręambuli,& in duriorem cauſam.*
3 *Affictus,qui ex cauſa locationis factæ ad affictum francandum ſol uuntur,ſuccedunt loco uſurarum.*
4 *Laudum ſub pluribus conditionibus ferri poteſt.*
5 *Diſpoſitio ſi fuit concepta ſub pluribus conditionibus uoluntarijs copulatiuè non per ſe principaliter,ſed reſpectiuè ad aliud poſi tis,concurſus omnium,& non aliquarum tantum requiritur.*
6 *Verba ablatiui abſoluti,& uerba illa nec aliter, nec alio modo im portant conditionē,& reſtringunt actū ad caſum expreſſum.*
7 *Debita hæreditaria non dicuntur contracta ab aliquibus hæredi- bus ſimul uiuētibus,ſed cōtracta à defuncto,cuius ſunt hęredes.*
8 *Conditio de,uel ſub certa quantitate cōcepta non pōt pro parte il- lius quantitatis adimpleri,nisi quoad totam quantitatē expreſ ſam adimpleatur.*
9 *Conditio reiterabilis pluribus perſonis appoſita dēt ab oībus in to*

tum

tum adimpleri, ut omnibus proſit, nec ſufficit ab altero tantum adimpleri.

10 *Dictio maximè non ſtat implicatiuè, ſed ſignificat rationem, & diſpoſitionem fortius in expreſſis urgere, quando poſt genus, ſeu uerba generalia ſpecies, ſeu uerba certam ſpeciem denotantia cum dictione maximè ponuntur.*

11 *Francare qui poteſt, non tenetur, nec cogitur emere, niſi prout ſibi placet, nec debitor dicitur in francando rem, ſeu in pretio francationis.*

12 *Debitor, & debitum propriè qui, & quod dicatur.*

13 *Debitorum mentio facta ſimpliciter, uel in cõditionibus de quibus intelligatur.*

14 *Qualitas, quæ eſt fundamentum intentionis alicuius, debet probari, alioquin probando actum ſine illa qualitate ſuccumbit.*

15 *Conditio poteſtatiua ſi non ſit impleta, cum potuit, mora quoad actionem conſequendam purgari non poteſt, ſed quoad exceptionem opponendam poteſt quandocunque purgari.*

EPITOME.

Laudum latum ſub pluribus conditionibus uoluntarijs copulatiuè poſitis per alteram partem adimplẽdis non poteſt ad inſtantiam adimplere debentis cõtra alterum exequutioni mandari, nec ex eo agi, niſi prius cõſtet illũ oẽs laudi conditiones adimpleuiſſe.

CONSILIVM XXXI.

VIſo laudo, cuius exequutio petitur, &
uiſo proceſſu totius cauſæ, vr̃ prima facie
dicendũ, ꝙ laudũ poſſit exequutioni man
dari contra dominum Gaſparẽ, & fratres,
quoniam ipſi fuerunt condemnati ad dandum, & ſol
uendũ hæredibus Iacobi, prout in laudo continetur,
ſub conditione, ſi per ipſos hęredes Iacobi fuerit pro-
batum, ꝙ Iacobus uendiderit molendina, & ſolutio
pretij facta fuerit, & pretium fuerit conuerſum in de-
bita hæreditaria cõmunia ipſorum Iacobi, & fratrũ,
& maximè in debitum contractum per dictum Iaco-
bum, uel fratres cum Franciſco de Caſio: quæ condi
tio de probando, ut ſupra, debuit per dictos hæredes
Iacobi adimpleri, ſi hoc peterent hæredes Antonij,
1 qui fuerunt do. Gaſpar, & fratres rei conuenti: & † ſic
clarè conſtat dictam conditionẽ de probãdo debuiſ-
ſe adimpleri, ſi hoc per dictos do. Gaſparẽ, & fratres
peteretur: quæ conditio ſi peteretur, fuit poteſtatiua,
& facilis, & conſequenter debuit adimpleri, quam pri
mum per dictos do. Gaſparẽ, & fratres adimpleri po-
tuit, alioquin, illis non adimplentibus, quã primũ po
tuerunt, cenſentur fuiſſe in mora cõſtituti, ut poſtea
talẽ morã purgare nõ poſſint, nec ulterius hoc pete-
re, argumento. l. conditio. la 2. & ibi Bar. ff. de condit.
& dęmon. & l. rogo. ff. qñ dies lega. ced. & faciũt not.
per Bar. in l. ſi quis arbitratu. in ult. col. ff. de uerb. obl.
& per Bal. in l. ſi ſuper. C. de trãſactio. ergo cũ dicta cõ
ditio, ſi peteretur per hæredes Antonij, non fuerit ad-
impleta, nec amplius potuerit adimpleri, cũ ipſi fue-
rint in mora petẽdi, ut ſupra, ſequit̃ ꝙ per hæredes Ia-
cobi nõ debuit aliquid probari, nec illa conditio de
probando adimpleri, & ꝯſequẽter laudũ remanet pu.
rũ, & ideò põt ꝯ̃ dictos hr̃des Antonij exequi abſque
eo, ꝙ per hæredes Iacobi ea, de quibus in laudo, pro-
bata fuerint. ¶ Secundo quamuis, ut dictũ eſt, ad effe
ctũ exequendi laudũ contra hæredes Antonij ea, de
quibus in laudo, probari non debuerint, tamẽ ipſi hę
redes Iacobi omnia illa probarunt, & ſic conditiones
in laudo appoſitas adimpleuerũt, & ideò nihil obſtat,
quo minus laudũ ad ipſorũ fauorẽ ſit exequendũ, pri-
mo. n. probarunt per inſtrumentũ publicũ venditio-
nẽ molẽdinorũ per Iacobũ factã quibuſdã de Beilos
ſis, ut in proceſſu apparet: ſecundo probarunt pretiũ
molendinorum fuiſſe ſolutum ipſi Iacobo, uel alte-
ri de eius mandato, ut in inſtrumento uenditionis, &
ſolutionis continetur. Tertio probarunt ẽt pretium
illud fuiſſe conuerſum maximè in debitum cõtractũ
per dictũ Iacobũ, uel fratres cum Franciſco de Caſio,
quoniam, ut ex inſtrumento in proceſſu producto cõ
ſtat, pretium molendinorum de mãdato Iacobi fuit
ſolutum Frãciſco de Caſio, qui erat creditor Iacobi,
& fratrum ratione cuiuſdam locationis ipſis factæ de
quadam poſſeſſione ad nouẽnium pro annuo affictu
librarum quinquaginta quatuor, qui omnes affictus
nouennii ſimul cumulati aſcendunt ad ſummam li-
2 brarum quadringẽtarum octuagintaſex: & † quãuis
dictum pretium fuerit ipſi Franciſco ſolutum ſimpli-
citer, & non ex aliqua cauſa expreſſa, tamen debet cẽ-
ſeri fuiſſe illi ſolutum ex cauſa debiti præambuli, &
ut in debitum per ipſum Iacobum, uel fratres cũ di-
cto Franciſco contractum conuerteretur argumẽto.
l. 1. cum ſequen. ff. de ſolutio. ubi ſi debitor, uel alius
de eius mandato ſimpliciter creditori ſoluerit, cenſe
tur ſoluiſſe animo liberãdi ſe ab obligatione: & ſi cre
ditor eſſet ſub pœna, uel ſub uſuris obligatus, ĩ dubio
cenſetur uoluiſſe in cauſam duriorem ſoluere, uideli
cet ne incidat in pœnam, & ab vſuris liberetur, ut eſt
bonus tex. ibiq; Bar. & alij in l. 4 cũ l. ſeq. ff. de ſolutio.
ſed in caſu noſtro Iacobus, & fratres non ſolum erãt
debitores affictuũ, ut ſupra, ſed ẽt ſortis rei francan-
dæ, prout in inſtrumento locationis ad affictum fran
candũ continetur, & hæc cauſa dr̃ durior, qm̃ qui ſic
rem ſuam conducit ad affictum francandum rõne
alicuius quantitatis per eũ debitæ, cenſetur debitor
3 ſub uſuris, quia † affictus, qui ex hac cauſa ſoluuntur,
loco uſurarũ ſuccedũt, ut eſt tex. & ibi gl. & Pau. Caſt.
declarat in l. ſicut. §. interdum. cũ l. ſeq ff. locati. ergo
pretium molendinorum non ſolum dicetur conuer-
ſum in debitum affictuum per ipſum Iacobum cũ di-
cto Franciſco cõtractum, quod ſub pęna debebatur,
ſed etiam in debitum ſortis, & pretij, quod ipſi Fran-
ciſco pro francatione debebatur, quod ſub uſuris de-
beri dicebatur. ¶ Verum præmiſſis non obſtantibus,
prout uerè non obſtant, concludo laudum prædictũ
non debere contra præfato; do. Gaſparem, & fratres
exequi, & ſic ipſos fore à petitis per partẽ aduerſam
abſoluendos, nam ſtante ualiditate laudi, quod fuit
latum ſub pluribus cõditionibus copulatiuè poſitis,
4 de quibus ſupra, † prout de iure fieri poteſt, ut dicit
Bald. in l. ſi ſuper. C. de tranſactio. non potuit exequu
tio ipſius peti, niſi prius omnes cõditiones in laudo
deſcriptæ fuerint adimpletę, & conſequẽter niſi prius
per hæredes Iacobi probatum fuerit, & cõſtiterit, mo
lendina fuiſſe per Iacobum uendita, ſolutionẽ pretij
factam fuiſſe Iacobo, uel alteri eius nomine, & tertio
pretium fuiſſe conuerſum in debita communia hære
ditaria, & maximè in debitum contractum per dictũ
Iacobum, uel fratres cum Franciſco de Caſio, nec ſuf
ficit aliquas ex dictis cõditionibus fuiſſe adimpletas,
5 niſi appareat oẽs fuiſſe adimpletas, nã † ubicunque di
ſpoſitio aliqua fuit concepta ſub pluribus cõditioni-
bus uoluntarijs copulatiuè poſitis non per ſe princi-
paliter, ſed per ſe reſpectiuè ad aliud, requirit̃ concur
ſus oĩum ꝯditionum, nec ſufficit aliquas ex eis fuiſſe
adimpletas, niſi oẽs adimpleant̃, ut eſt tex. in l. ſi hr̃di,
ibiq; Bar. & Pau. de Caſt. ff. de condi. inſti. l. ſi quis ita,
& ibi Bar. & oẽs. ff. de uerb. oblig. & in l. is, qui ducẽta.
§. utrũ. ff. de rebus dubiis: ſed hic laudũ fuit latum ſub
pluribus ꝯditionibus uolũtariis nõ ꝑ ſe principaliter
poſitis, ſed reſpectiuè ad aliud, uidelicet ad effectũ, ut
6 hr̃des Antonii teneant̃ ſoluere, prout in laudo † col-
ligit̃ ex uerbis illis ablatiui cõſtito tñ prius &c. iuxta
l. à te-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

l.à teſtatore.& ibi Bar.ff.de cõd.& dem.& in l.1. ff.eo.
tit.& habetur per Pet.de Anch.in conſi.331.inci.uiſis
in 1.col.ac ẽt ex illis uerbis nec aliter, nec alio modo,
quæ important conditionem, & reſtringunt actũ ad
caſum expreſſum, ut colligitur ex not.per gloſ.in l.ſi
quidem.in prin.C.de excep.& per Bal.in c.1. quæ fuit
prima cau.benef.in uſu feudo. Ad hoc ergo, ut hære-
des Iacobi ex dicto laudo potuerint agere,& hęredes
Antonii iuxta tenorẽ illius ſint obligati, hæredes Ia-
cobi prius omnes cõditiones adimplere debuerunt,
alioquin ex laudo nec obligatio oriri, nec actio con-
tra dictos hæredes Antonii extranei potuit, arg.l.ce-
dere diem.ff.de ueb. ſign. §. ex conditionali.Inſtit.de
uerb.obl.& per Pet.de Anch.in d.cõſ. Sed non oẽs cõ
ditiones copulatiuè fuerũt adimpletæ, ergo &c.nam
poſito probatum fuiſſe per hæredes Iacobi molendi-
na fuiſſe uendita, & pretium eorum fuiſſe ſolutũ, ut
probatur ex inſtrumentis in proceſſu productis, quæ
faciunt plenam fidem,arg.l.in exercẽdis.C. de fid. in
ſtrumen.tñ probatum non fuit, pretium eorum con-
uerſum fuiſſe in debita hr̃ditaria cõia inter ipſos fra-
tres, hoc eſt in debita cõtracta per Ioannẽ patrẽ dicto
rũ Iacobi, Antonii, & fratrum, qui fuerunt hæredes
7 Ioannis,qm̃ † laudum non poteſt intelligi de aliis de
bitis hæreditariis cõibus, quam de debitis hæredita-
riis ipſius Ioannis, quę dicuntur eſſe cõia inter ipſos
Iacobum, Antonium,& fratres, qui fuerunt hæredes
Ioannis l.pro hæreditariis. C.de hæred. action.debita
autem cõtracta per Iacobum, uel per Antonium, uel
per fratres non ſunt hæreditaria, nec cõia inter ipſos
fratres,ſed ſingulorum ſe obligantium,arg. l.1.& per
totum.C.ne fil.pro patre. Præterea etiam ſi intel lige-
retur de debitis cõtractis ab ipſis cõiter, hoc eſt, dum
eſſent in communione bonorum, non poſſent tamẽ
dici hæreditaria, hoc eſt eorum hæreditatum, quoniã
uiuentium nulla eſt hæreditas l.qui ſuperſtitis.& l.ne
minem.ff.de acq.hær.& ideò cum per hæredes Iaco-
bi nunc agentes,& laudi exequutionem petentes pro
batum non fuerit, pretium molendinorũ fuiſſe con-
uerſum in debita hæreditaria cõia inter ipſos fratres
hæredes dicti Ioannis eorum patris, ſequitur, ꝙ non
dicuntur adimpletæ omnes conditiones copulatiuè,
ſub quibus laudum fuit latum:& poſito, quòd conſta
ret, pretium prædictum fuiſſe pro aliqua parte cõuer
ſum in debitum contractum per dictum Iacobũ cũ
Franciſco de Caſio, uidelicet quatenus ſe extendunt
affictus, non tamen probatum fuit, totum pretiũ fuiſ
ſe in dictum debitum cõuerſum, quoniam debitum
affictuum minus erat, quam fuiſſet pretium molen-
dinorum, ut conſtat cuilibet rectè calculanti. Ergo ẽt
reſpectu debiti contracti cum Franciſco de Caſio nõ
poteſt dici adimpleta illa conditio, ſi conſtiterit, pre
tium dictorum molendinorum fuiſſe conuerſum in
debitum contractum cum Franciſco de Caſio, nam
8 † conditio de certa quantitate, uel ſub certa quantita
te concepta non poteſt adimpleri niſi quoad totam
quantitatem expreſſam l. ſi quis.in fin. l. cui fundus.
& l.qui hæredi.in fin.ff.de condit. & demonſtr. Item
9 † conditio reiterabilis appoſita pluribus perſonis de
bet ab omnibus in totum adimpleri, ut omnibus pro
ſit hæc ſufficit per alterum adimpleri. l. ſi plures. ibi-
que.Bald.Salicet.& alii. C. de condit. inſer. Præterea
ad hoc, ut laudum ſortiatur effectum,& ex eo potue-
rit,& poſſit agi, debuit pro parte hæredũ Iacobi agen
tium, & exequutionem laudi petentium conſtare, ul
tra ſupra dicta pretium molendinorum fuiſſe cõuer-
ſum ẽt in debitum cõtractũ per dictum Iacobũ cum
Frãciſco de Caſio, ut infertur ex uerbis laudi, quibus
dicitur, item quòd pretium fuerit conuerſum in debi
ta hæreditaria cõmunia,& maximè in debitũ contra
10 ctum cum dicto Franciſco, nam † quando ponitur ge
nus, ſeu ponuntur uerba generalia deinde adiicitur
ſpecies, ſeu adduntnt uerba denotantia certã ſpeciẽ
cum dictione maximè, tunc dictio maximè non ſtat
implicatiuè, nec innuit idem eſſe in caſu cõtrerio, ſed
ſignificat rationem,& diſpoſitionem in expreſſis for
tius urgere, ut colligitur ex not. per Bar.in extrauag.
ad reprimen.in uer.maximè. Sed hic poſt uerba gene
ralia adduntur ſpecialia cum dictione maximè, ergo
ſequitur, ꝙ magis,& fortius conſtare debet, pretium
fuiſſe conuerſum in debitum cum dicto Franciſco cõ
tractum, nec ſufficit, aliquã ex dictis cõditionib. fuiſ-
ſe adimpletã, niſi oẽs fuerint adimpletæ, ut ſupra, nec
ſufficit ẽt conſtitiſſe, pretium pro aliqua parte fuiſſe
conuerſum in debitũ contractum cũ Franciſco, niſi
totum fuerit conuerſum in debita hæreditaria cõia,
ac ẽt & magis in debitũ cum dicto Franciſco contra-
ctum per ſuperius allegata. ¶ Nec aduerſatur p̃dictis,
ꝙ attenta quantitate ipſi Franciſco debita pro affícti
bus, ac etiam quantitate eidem debita pro frãcatione
rei,& poſſeſſionis per ipſum Iacobum à dicto Franci
ſco conductæ, totum pretium dicetur conuerſum in
debitum cum ipſo Franciſco contractum, nam dictæ
quãtitates Franciſco debitæ lõgè maiores ſunt, quàm
fuerit pretium dictorum molendinorum, nt colligi-
tur ex contentis in inſtrumentis in proceſſu produ-
ctis, quia reſpõdetur dupliciter. Primo, quòd ad hoc,
ut ſit locus exequutioni laudi, non ſufficit, cõſtitiſſe,
pretium totũ fuiſſe conuerſum duntaxat in debitũ cũ
dicto Franciſco contractũ, ſed requiritur, ꝙ conſtite-
rit, illud fuiſſe conuerſum in debita hæreditaria cõia
inter ipſos Iacobum, Antoniũ,& fratres, qm̃ laudum
fuit latum ſub his pluribus conditionibus copulatiuè
poſitis reſpectiuè ad hoc, ut hæredes Antonii cõtẽta
in laudo ſoluere tenerent̃ ꝑ ea, q̃ habentur in d.l. qui
hęredi, in d.l.ſi quis ita. & per Bar. in extrauag. ad re-
prim. in uer. maximè. Secundo reſponderi poteſt, ꝙ
11 † quantitas franchationis nõ erat ꝑ Iacobũ, uel fra-
tres ipſi Franciſco debita, nã Iacobus non poterat co
gi à Franciſco, ut francaret, ſed erat id in ptãte Iaco-
bi, ſi uellet, ut habetur in inſtrumento locationis, &
conductionis,& ſic nõ tenebat̃ emere, nec frãcare, ni
ſi & prout de iure cõi tenebatur iuxta.l.nec emere.C.
de iure delib. quamuis ipſe poſſet cogere Franciſcum
ad ueudendũ ex pacto ad ea, quę habẽtur in l. 2. C. de
pactis inter emp.& uendi.& melius in l.ſi ſterilis. §.ſi
tibi.ff.de actio.emp.& no.ꝑ gl.in l.ſi eũ.in fi. ff. ſi quis
cautio. ergo Iacobus nõ dicebatur debitor Franciſci
in frãcando rẽ nec in pretio frãcationis, & cõſequen
ter per Iacobũ non dicebatur contractum debitũ cũ
Franciſco de Caſio reſpectu pretij francationis, nam
12 † debitor ille propriè loquendo dicitur, à quo inui-
to poteſt extorqueri, & debitum propriè dicitur, qđ
ab initio poteſt exigi & extorqueri, ut not. declarant
docto poſt Bar.in l.1.ff.ſi cert.peta.& eſt bonus tex.in
l.debitor.ff.de uerb.ſignifica.& l.fideiuſſor.§. fideiuſ-
ſor.ff. de fideiuſſo. & ita in terminis noſtris debet ca-
pi, & intelligi uerbum debitum, cũ ſit appoſitum in
conditione,& expreſſum conditionaliter, arg.l. me-
uius.& l.qui hęredi.cum ſimilibus.ff.de condit. & de-
monſtrat. Pręterea ad hoc, ut laudum habeat effectũ
contra hęredes Antonij, requiritur, ꝙ conſtiterit, ut
ſupra.& ſic ante, quam aduerſariis actio competeret,
debuit hęc conditio purificari, ut in ſimili dicit Petr.
de Ancha.in d.cõſi.331.in 1.colum.& ad hoc, ut hęc
conditio dicatur purificata, requiritur, ꝙ conſtet pre
tium fuiſſe conuerſum in debita hęreditaria commu
nia,& in debitum contractum per Iacobum cum Frã
ciſco, ergo neceſſario requiritur, quòd conſtet, il-
la fuiſſe debita, & conſequẽter exigibilia;& ſic debi-
ta na-

ta naturaliter,& ciuiliter,quæ proprie, & uerè ſunt de
13 bita,tum quia † ſumus in cõditionibus, in quibus uer
ba debent propriè intelligi,& adimpleri,ut ſupra, tũ
quia ubi fit mentio ſimpliciter de debitis, intelligitur
de debitis naturaliter,& ciuiliter, ut colligitur ex no-
ta.per Bar.& docto.in l.quibus diebus.§.dñs. ff. de cõ
dit.& demõ.in l.is cui.§.flauius.ff.de ſolu. l.legaui. ff.
de libe.lega.& per Felin. in rub. de præſcrip. in 2. col.
ſed non conſtitit de aliquibus debitis hæreditariis cõ
munibus,nec de debito cũ Franciſco ꝯcto, qđ cõpre
hendat,& capiat totũ pretium, in qđ debitum pretiũ
poſſit dici conuerſum, ergo agẽtes ſuccũbere debẽt,
14 nã † qualitas, quæ eſt fundamentũ intentionis alicu-
ius, debet probari, alioquin ſuccũbit, quia nõ ſufficit
probare actũ ſine qualitate.l.prętor.§.docere.ff.ui bo
no.rap.l.fulcinius.§.2.ff.ex quibus. cau.in poſſ. eat. &
ibi gl.& Bar. & idẽ Bar.ĩ l.1.§.1.ff.ne qd. in flum.pub.
& oĩno per Pau.de Caſ.q optimè ad propoſitũ noſtrũ
loquitur in l.cogi.C.de peti.hære.qui dicit,ꝙ quando
non poſſum contra te ſimpliciter agere, ſed ratione
alicuius qualitatis,uel conditionis,neceſſe eſt, ꝙ de il
la qualitate prius appareat, aliàs fruſtra agerem, & fa
ciunt nota.per eundem Pau.de Caſt. in l.ſi per alium.
§.docere. ff.ne quis eum,qui in ius uoca.ui exim. ¶Et
ſequendo hanc concluſionem, non obſtant allegata
ſupra in ꝯtrarium, & in primis non obſtat, ꝙ ex quo
per hæredes Antonij non fuit petitum, quam primũ
petere potuerunt, ꝙ per hæredes Iacobi probaretur,
molendina fuiſſe uendita, ſolutionem fuiſſe factam,
& pretium fuiſſe conuerſum in debita hæreditaria,ip
ſi hæredes Antonij cenſentur fuiſſe in mora petendi,
& amplius non poſſunt moram purgare, nec petere,
ꝙ conditiones illæ adimpleantur, & conſequenter
laudum remanſerit purum,ut ibi dixi, quia huic fun-
damento, quod primo aſpectu concludens uidebãt,
15 facillimè poteſt reſponderi, ꝙ † præfati hæredes An-
tonii,qui debebant petere,ut ſupra, cenſentur in mo
ra conſtituti, quam primum potuerunt hoc petere,
& non petierunt, adeò ꝙ non poſſunt amplius pete-
re,nec moram purgare, quantum ad actionem con-
ſequendam,& mouendam.l.thais.§.intra. ff.de fidei-
commiſ.liber.ſed quoad exceptionem opponendam
poſſunt quandocunque hoc petere,& ſic moram pur
gare.l.1.§ item ſi ita.ff.ad l.falcid.l.1.ff.de penu. lega.
& ita declarat Barto.in d.l.hæc conditio.la 2.in fi.uer.
At hæredes Antonij in terminis noſtris debebant pe
tere, ut per hæredes Iacobi conditiones in laudo ap-
poſitę adimplerentur non quoad actionẽ conſequẽ
dam, ſed quoad exceptionem opponendam,ut ex ip-
ſo laudo apparet, ergo quandocunque ex laudo con
tra eos ageretur, poſſunt hoc opponere, ſeu petere,
prout ipſi nunc per uiam exceptionis petierunt con-
tra hæredes Iacobi ex laudo agẽtes,ut in proceſſu cõ-
tinetur. ¶Non obſtat id, quod ſecũdo adducebatur,
quia remanet ſublatum ex adductis ſupra in fauorem
domini Gaſparis,& fratrum hæredum Antonij : non
enim per hæredes Iacobi probatum fuit,pretium mo
lendinorum fuiſſe conuerſum in debita hæreditaria
communia, nec etiam totum pretium ſaltem fuiſſe
conuerſum in debitum per ipſum Iacobum cũ Fran-
ciſco contractum, nec etiam debita, in quæ pretium
fuit cõuerſum,fuiſſe exigibilia,& uerè, ac propriè de-
bita, ut latius ex præmiſſis apparet, ex quibus omni-
bus remanet firma concluſio ſupra tradita, quòd lau
dum non potuit exequi,nec ex eo agi pro parte hære-
dum Iacobi contra hæredes Antonii, quia omnes cõ
ditiones laudo appoſitæ, quæ ab hæredibus Iacobi pu
rificari debebãt,nõ fuerũt purificatæ, & cõſequenter
hæredes Antonij,uidelicet do.Gaſpar, & fratres ſunt
à petitis per hæredes Iacobi abſoluendi.

S V M M AE.

1 *Laudum poſt lapſum decem dierum à die notitię tranſit in rem iu-dicatam,& exequutionem meretur.*
2 *Idem,ſi à partibus ſit expreßè approbatum,& emologatum.*
3 *Sñia eſt exequutioni mandanda, nec amplius ab ea poteſt appella-ri,ſi is,contra quẽ fuit lata,ſpõte per pactũ promiſit ſoluere,& ante appellationẽ interpoſitã terminum ad ſoluendum recep.*
4 *Confeßionis iudicialis uim habet approbatio, & emologatio lau. & ſententiæ.*
5 *A pronuncia de exequendo ſententiam, uel laudum non poteſt de iure communi appellari.*
Idem eſt ex forma ſtatutorum Bononienſium nu. 10.
6 *Niſi iudex in exequendo modum excederet.*
7 *Et tunc quoties,& quomodo poßit appellari.*
8 *Appellatio regulariter prohibita, & ſolum in certo caſu permiſ. ad hoc,ut in illo caſu fieri poßit,& deuoluat, quid requiratur.*
9 *A cõmißione exequutionis laudi, ſeu ſententię non põt appellari.*
10 *A pronuncia de exequendo, & à commißione exequutioni nõ põt appellari,quando ſtatutum loci uult,quòd in caſibus exequutionẽ tangentibus neutri partium ſuccumbenti apppellare liceat.*
11 *Statutum Bononienſe ſub rub.de præceptis fiendis confeſſis,uel cõuictis in §. item dicimus. & ſtatutum ſub rub. de inſtrumentis, teſtamentis,& laudis exequutioni mandandis. in §. ſaluo circa fin. loquentia de appellatione ab exequutione declarantur,& concordantur,& num. 14.*
12 *Statutum unum debet ſecundum aliud intelligi,ne correctio alterius inducatur.*
13 *Statuta ſemper intelligenda,& interpretanda potius,ut cõueniant diſpoſitioni iuris communis, quã ut correctio aliqua inducatur.*
15 *Exceßus in exequendo altero de tribus modis fieri dicitur.*
16 *Exequutionis modus,ut ab ea poßit appellari, quando propter exceptiones oppoſitas non admiſſas dicatur excedi.*
17 *Exceptio non prodeſt,niſi opponatur.*
18 *Exequutionis modus an fuerit exceſſus,et an appellatio ab exequutione ſit friuola,& conſequẽter nõ admittẽda, quis cognoſcat.*
19 *Probationes coram illo iudice ſunt faciẽdę, qui debet pronũciare.*
20 *Appellatio ab interlocutorijs non deuoluit, niſi poſtquam iudex à quo illi detulit.*
21 *Cauſa expreſſa in appellatione ab interloquutoria quando,& coram quo ſit probanda,& examinanda.*
22 *Appellationem maximè ab exequutione eſſe friuolam, & illi non deferendum quomodo cognoſcatur.*
23 *Appellatio ob exceptiones oppoſitas non admiſſas ut ſit legitima, & deuoluat,illique ſit deferendum,quid requiratur.*
24 *Appellari non poteſt,ubi non eſt grauamen.*

EPITOME.

Laudi expreſsè à partibus approbati, & emologati exequutionẽ non poſſe per appellationẽ interpoſitam ĩpediri, & appellationẽ ab illa tàm de iure cõi,quàm ex forma ſtatutorum Bononiæ hoc in caſu eſſe friuolam,& non admittendam,oſtenditur.

CONSILIVM XXXII.

IN cauſa exequutionis laudi inter fratres Ebreos lati,& ab ipſis oĩb.emologati,atq; recepti dubitatur,an à ſententia ſeu pronunciatione,quam dominus Auditor fecit,cõmittendo exequutionẽ laudi poſtquã ille,ꝯ quem cõmiſſa fuit exequutio,recognouit ſcripturã emologationis manu ſua ſcriptã, & confeſſus fuit contenta in laudo eſſe uera,& ab ipſo fuiſſe recepta, & approbata appellari potuerit:& omiſſis argumẽtationibus hinc inde,cõcluſiuè loquẽdo dico,ꝙ nec à dicta ꝓnunciatione de exequendo, & minus à cõmiſſione exequutionis appellari potuit, & appellationi ſic interpoſitæ tanquã friuolæ non eſt deferendũ adeò, ꝙ illa nõ obſtante põt ad exequutionẽ realem procedi.Nam conſidero,ꝙ aut Dauit uult appellare ab ipſo laudo lato, cuius exequutio petiẽ,aut ab ipſa ꝓnũciatione de exequẽdo, ſeu à ꝯmiſſione exequutionis;Primo caſu nõ

potuit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN